

SZECSKAY
ÜGYVÉDI IRODA - ATTORNEYS AT LAW

H-1055 BUDAPEST, KOSSUTH TÉR 16-17
(MAIL: H-1245 BUDAPEST PF/POB 1228)
HUNGARY

TEL: +36 (1) 472 3000 • FAX +36 (1) 472 3001 • INFO@SZECSKAY.COM • WWW.SZECSKAY.COM

KÖTELMI JOG AZ ÚJ POLGÁRI TÖRVÉNYKÖNYVBEN

Az új Polgári Törvénykönyv harmadik könyve szabályozza a kötelmi jogot. A kötelmi jog általános szabályai vonatkozásában jelentős változás, hogy az új Ptk. változtatva a korábbi Ptk. szerkezetén meghatározza a kötelmek közös szabályait és erre építve tartalmazza a szerződésekre vonatkozó általános rendelkezéseket. Fontos változás, hogy a fogyasztó fogalma az új Ptk. hatálybalépésével a természetes személyekre szűkül.

Az új Polgári Törvénykönyv harmadik könyve szabályozza a kötelmi jogot. A kötelmi jog általános szabályai vonatkozásában jelentős változás, hogy az új Ptk. változtatva a korábbi Ptk. szerkezetén meghatározza a kötelmek közös szabályait és erre építve tartalmazza a szerződésekre vonatkozó általános rendelkezéseket. Fontos változás, hogy a fogyasztó fogalma az új Ptk. hatálybalépésével a természetes személyekre szűkül. Az új Ptk. sok tekintetben támaszkodik az elmúlt évtizedek bírói gyakorlatára és az európai jogfejlődés eredményeire, ezeket igyekszik integrálni.

A 2014. március 15. napján hatályba lépő új Polgári Törvénykönyv kötelmi jogi része a szerkezeti változások mellett számos fontos változást tartalmaz. A képviseleti szabályok köréből kiemelendő, hogy az érdekelletét esetére a törvény biztosítja a képviselt számára a megtámadás lehetőségét, ha a képviselt a képviseleti jog alapításakor nem tudott az érdekelletét fennállásáról. Ez jelentős előrelépés, hiszen az ún. "önszerződések" kezelésére a hatályos Ptk. nem biztosít megfelelő kereteket.

A képviseleti szabályok köréből szintén kiemelést érdemel, hogy általános meghatalmazást legfeljebb öt évre lehet adni, az ennél hosszabb időre vagy határozatlan időtartamra adott általános meghatalmazás öt év után hatályát veszti.

A törvény egyértelművé teszi, hogy egy határidő csak abban az esetben minősülhet jogvesztőnek, ha ezt jogszabály kifejezetten így rendeli, egyéb esetekben a határidő elévülési jellegűnek tekintendő. Az elévülési idő főszabály szerint továbbra is öt év, de ettől a felek írásban eltérhetnek, akár meghosszabbítva, akár lerövidítve ezt az időtartamot. Az elévülés megszakítása kapcsán érdemes felhívni a figyelmet arra, hogy a követelés teljesítésére irányuló felszólítás a jövőben nem lesz alkalmas az elévülés megszakítására.

A kamat szabályozása tekintetében újdonság, hogy – ellenkező megállapodás hiányában – minden adósnak, azaz nem csak vállalkozásoknak, hanem magánszemélyeknek is kamatot kell fizetniük, amely mértéke megegyezik a jegybanki alapkamattal. További változás, hogy a kamat számításakor az érintett naptári félév első napján érvényes kamat irányadó az adott

naptári félév teljes idejére. A Ptk. rendezi azt a helyzetet is, ha idegen pénznem határozták meg a pénztartozást. Ilyen esetben az adott pénznemre a kibocsátó jegybank (euró esetében az Európai Központi Bank) által meghatározott alapkamat, ennek hiányában, a pénzügyi kamat az irányadó.

A szerződések általános szabályai körében az új Ptk. egyértelművé teszi, hogy a feleket az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség már a szerződés előkészítése és a tárgyalások során is terheli. Az együttműködési és tájékoztatási kötelezettség megsértése esetén pedig – attól függően, hogy létrejött-e a szerződés vagy sem – a felek a szerződésszegéssel okozott károkért való felelősség általános szabályai vagy a szerződésen kívül okozott károkért való felelősség általános szabályai szerint felelnek.

A szerződések létrejöttéhez továbbra is az szükséges, hogy a felek a lényeges és a bármelyikük által lényegesnek minősített kérdésekben megállapodjanak. Egy kérdés akkor tekinthető valamely fél által lényegesnek minősített kérdésnek, ha a fél egyértelműen kifejezésre juttatja, hogy az abban való megállapodás nélkül nem akar szerződést kötni. Ennek megfelelően az ajánlatra a lényeges, illetve a másik fél által lényegesnek tekintett kérdések tekintetében érkező elfogadás alapján a szerződés létrejön, még akkor is, ha az elfogadás lényegesnek nem minősülő kérdésekben az ajánlatban foglaltaktól eltér. Ilyen esetekben, azaz ha lényegesnek nem minősülő kérdésekben eltérés van, illetve ha az elfogadásban kiegészítő feltételek vannak, akkor ezek a szerződés részévé válnak, kivéve, ha az ajánlat eleve csak az ajánlatban szereplő feltételek elfogadására korlátozta a szerződés létrejöttét, illetve ha az ajánlattevő késedelem nélkül tiltakozik a kiegészítő vagy eltérő feltételekkel szemben.

A Ptk. lefekteti a versenyeztetési eljárás során történő szerződéskötés legalapvetőbb szabályait is. A felhívást tevőknek a legkedvezőbb ajánlatot benyújtókkal szerződéskötési kötelezettsége keletkezik, kivéve, ha a szerződéskötés megtagadásának jogát a felhívásban kikötötték. A felhívás a felhívásban megjelölt határidő lejártáig vonható vissza.

Az általános szerződési feltételek szabályai tartalmilag lényegében megegyeznek a jelenleg hatályos Ptk. szabályaival. Az új Ptk. viszont rendezi a "blanketták csatájaként" előálló helyzetet, azaz az olyan eseteket, amikor mindkét fél alkalmaz általános szerződési feltételeket ("ászf"). Ha a két fél által alkalmazott ászf-ek egymással nem ellentétesek, úgy mindkét ászf a szerződés részévé válik. Ha az ütközés csak a szerződés lényegesnek nem minősülő pontjait érinti, úgy a szerződés létrejön, de csak az egymásnak ellent nem mondó feltételek válnak a szerződés részévé. Ha az eltérés lényeges kérdést érint, úgy a szerződés nem jön létre.

A Ptk. – figyelemmel a technikai fejlődésre – különös szabályokat állapít meg az elektronikus úton történő szerződéskötésre. Fogyasztó és vállalkozás közötti szerződések esetében az ezektől a szabályoktól eltérő megállapodás semmisnek minősül. Itt is fontos utalnunk rá, hogy a fogyasztó fogalma is megváltozik az új Ptk.-ban és a korábbiaknál szűkebben értelmezendő lesz, mivel csak természetes személyekre terjed majd ki.

A szerződések értelmezése körében a Ptk. hangsúlyozza, hogy az egyes feltételeket a szerződés egészével összhangban kell értelmezni és a felek korábbi nyilatkozatai a szerződés értelmezésénél figyelembe vehetők.

Jelen Összefoglaló a Szecskay Ügyvédi Iroda tájékoztató jellegű kiadványa és nem minősül jogi tanácsadásnak vagy jogi véleménynek. Amennyiben egyedi ügyben jogi kérdése merülne fel vagy további információra lenne szüksége, kérjük, forduljon bizalommal munkatársainkhoz az alábbi elérhetőségeken:

Dr. Pók László (laszlo.pok@szecskay.com)

Tel: +36 (1) 472 3000 • Fax +36 (1) 472 3001 • www.szecskay.com